

Marc Jacobs: 'Gisteren ging ik bijna dood' Uitgeverij Boekscout, Soest 2012. ISBN 9789461769107 (Coma/Ziekenhuisopname/Zenuwziekte/ Verlamming/ED/1)
Zie ook: www.boekscout.nl

Soort boek/Ziekte/Stijl: Autobiografisch verhaal van 94 bladzijden geschreven door Marc Jacobs die, in 2008, toen hij nog studeerde, de uiterst zeldzame zenuwziekte (Guillain-Barré) kreeg. Hij raakte verlamd, lag vier weken op de intensive care en een week op een gewone afdeling van een ziekenhuis en moest daarna een lange periode revalideren. Een goed geschreven boek vol mooie observaties.

Achterflap: 'Gisteren ging ik bijna dood is meer dan het verhaal van een jongeman die het slachtoffer werd van een uiterst zeldzame zenuwziekte (Guillain-Barré) en het langdurige revalidatieproces dat daarop volgde. Het is de schriftelijke weergave van zijn eigen stem geworden, op het moment dat hij niet kon spreken. Tussen de regels door wordt de lezer meegevoerd achter de schermen van een toneelstuk, waarvan niet duidelijk is of het al dan niet om een tragedie gaat. Die rondleiding is soms emotioneel en hard, maar zeker ook positief en humoristisch. En altijd eerlijk.'

Over de schrijver: "Marc Jacobs studeerde Germaanse talen en Nederlands recht. Hij werkt als advocaat en woont samen met Valerie. In 2008 kreeg hij de zenuwziekte Guillain-Barré.

Korte Beschrijving: In 'Gisteren ging ik bijna dood' schrijft Marc Jacobs over de periode dat hij de zenuwziekte kreeg en moest revalideren. Het boek begint met een schets van het eerste bezoek aan een fitnesscentrum waar Marc gaat oefenen om te revalideren en eindigt als: 'dat dunne slangetje in mijn neus was meer geworden dan alleen maar een manier om te kunnen eten en drinken. Het was een uithangbord, dat de wereld er constant aan herinnerde dat er wat met me scheelde. En nu opeens is het weg. En daarmee is het meteen tijd geworden om de draad weer op te pikken en door te gaan en o op te houden over ziek zijn. Het is tijd om mijn studie af te ronden en te gaan werken en ik weet eigenlijk niet of ik daar al klaar voor ben'(pag.93).

Het is een boek rijk aan mooi beschreven observaties en ervaringen. Marc schrijft in korte stukjes over de periode op de intensive care, en de neurologieafdeling van een ziekenhuis, en het revalideren, ook thuis. Hij licht vanaf het ziekbed, sferen toe, vele ervaringen met onder andere therapieën, dokters, verpleegkundigen en andere hulpverleners, medepatiënten. Hij beschrijft hoe hij in het ziekenhuis aanvankelijk alleen maar kan communiceren via een letterbord, hoe graag hij wil beter worden, hoe bezeten hij is van revalideren, in het ziekenhuis en thuis. Hij schrijft over wat hij gemist heeft, welke hulpmiddelen ingezet worden, over betutteling, revalideren in het fitnesscentrum, vloeibare voeding en steun, heel veel steun van Valerie.

Wat viel op: De vele mooie observaties die Marc Jacobs in rake, goed getroffen beschrijvingen maakt, op de verschillende plekken waar hij als patiënt heeft gelegen en heeft gerevalideerd: onder andere over het reilen en zeilen op

ziekenhuisafdelingen, de omschrijving van zijn eerste bezoek aan het fitness centrum en hoe hij het verhaal dat zijn vriendin Valerie voor de zoveelste keer over hem vertelt ervaart. Wat hij heeft gemist in het ziekenhuis, wat 'thuis' voor hem betekent. Een heel mooi en goed geschreven boek.

Citaten: Pag. 6-7: "Op de vraag wat er gebeurd is, gebaar ik dat ik niet kan praten en dat mijn vriendin, Valerie, het maar moet uitleggen. Er terwijl zij vertelt dat ik vijf weken in het ziekenhuis heb gelegen, waarvan vier op de intensive care en één op een gewone verpleegafdeling, omdat ik een zenuwaandoening had en een ontsteking in mijn hersenstam en dat ik verlamd was en nu nog steeds niet kan eten, drinken of praten, omdat de spieren in mijn keel en mijn stembanden nog niet hersteld zijn en dat misschien ook nooit zullen doen en dat ik hier ben om te revalideren, kijk ik dromerig voor me uit. Deze opsomming van feiten heb ik al honderd keer gehoord en het doet me niets meer.'

Pag. 13: 'Het menselijke geheugen is raar. Ik weet wèl nog hoe ik een katheter door mijn plasbuis naar binnen geduwd kreeg, naar het ziekenhuis vervoerd werd met de ambulance, hoe er een dikke naald tussen mijn ruggenwervels werd gewrikt om vocht af te nemen en hoe er een verpleegster de kamer binnenkwam, plastic handschoentjes aantrok en me vriendelijk vroeg om me te ontspannen tijdens het rectale onderzoek. Maar van het stuk taart dat ze me volgens Valerie daarna hebben gegeven en dat me heerlijk gesmaakt zou hebben, weet ik helemaal niets meer; die informatie is weg, foetsie, blijvend gewist. Het menselijke geheugen is raar en niet zo logisch in zijn selectiviteit.'

Pag.21: 'Een thriller op teevee wordt vaak nog net iets spannender, als ze bepaalde dingen alleen maar suggereren en je verbeelding laat werken. In het echte leven is dat ook zo. De gordijnen tussen mijn bed en dat van de man naast me, zijn dichtgetrokken. Constant gaan er alarmbellen af en hoor ik haastige voetstappen heen en weer schuifelen, zonder dat ik kan zien wat er aan de hand is, tot er plotseling iemand wegrent en per ongeluk een tafeltje verschuift en er- heel even maar- een kiertje ontstaat, waardoor ik een fractie van een seconde lang, ook beeld heb bij de geluiden die op me afkomen.'

Pag.30-31: 'Na een half uur ongeveer, wordt mijn gordijn opzijgeschoven en komt er een kalend ventje, dat ik nog nooit gezien heb, wat informatie ingeven in de computer naast mijn bed. Hij groet me nauwelijks, heeft een norse blik op zijn gezicht en vermijdt oogcontact. Als hij na een tijdje weer wil weggaan, begin ik zachtjes te klappen. Omdat patiënten op deze afdeling geen bel aan hun bed hebben hangen, en ik niet kan praten, is dat voor mij de enige manier om zijn aandacht te trekken. Hij bevriest, draait zich ijzig langzaam om en kijkt me woedend aan: 'Ik bepaal wanneer er hier iets gebeurt, begrepen? Ik ben de baas.' (...) Wat later is hij er weer. Omdat ik nog steeds kortademig ben en het slijm zo diep zit dat ik het niet los gehoest krijg, probeer ik het opnieuw. Met mijn vriendelijkste blik wuif ik hem met de letterkaart naar het bed toe: 's-o-r-r-y-// v-o-o-r-// h-e-t-// k-l-a-p-p-e-n' Hij broemt.

‘w-i-l-/j-e-//a-l-s-j-e-b-l-i-e-f-t// s-l-i-j-m// w-e-g-z-u-i-g-e-n’. En dat doet hij.
Als hij klaar is, pak ik de kaart weer:

‘-b-‘

Mijn vingers zeggen één ding, mar in mijn gedachten zeg ik wat anders. Wat een zielig excuus voor een man is dit toch eigenlijk, met zijn lage voorhoofd, knaagdierachtige onderkaak en zenuwachtige varkens oogjes.

‘e-d-a-‘(...) ‘n-k-t’ (...)

Hij heeft er geen benul van dat ik me alleen verontschuldigd heb, omdat ik afhankelijk ben van zijn verzorging. Wat een sukkel. Ik vraag me af waarom hij ooit voor dit beroep heeft gekozen.’

Pag.65: ‘ Het zijn niet de slingers die her en der in de kamer hangen, die me ontroeren ... Het zijn de kleine dingen, het alledaagse. Zoals de geur van de houten vloer en de bloemen op tafel; de hond die licht snurkend ligt te slapen aan mijn voeten; het getik van de klok. Ik ben weer thuis.’

Pag.79-80: ‘ Ik heb een lange weg afgelegd, maar toch: als ik voor de spiegel zit op onze slaapkamer en tussen mijn tanden door mijn mond in kijk en er zo goed als niets gebeurt wanneer ik mijn bovenlip probeer te likken, zakt de moed me meteen weer in mijn pluizige pantoffels. Toen ik kon zitten, wilde ik staan en toen me dat eenmaal lukte, wilde ik lopen. En nu wil ik weer praten. Meer, meer, méér, als een verwend rotkind. (...) Blij zijn met de dingen die je hebt; daar gaat het om. En blijven volhouden en vechten voor wat je hebben wil natuurlijk.’